

D.T. Suzuki om Shinran og Søren Kierkegaard

D.T. Suzuki (1870-1966) havde en zen-buddhistisk far og en shin-buddhistisk mor. Han dyrkede zen træning i et kloster i Kamakura, og er kendt som den perfekte brobygger mellem øst og vest på grund af sit kendskab til engelsk og sit ophold i USA (1897-1909). I sit lange liv formidlede han gennem bøger og artikler østlig buddhisme til vesten og var i 1921 medstifter af tidsskriftet The Eastern Buddhist. I vesten kendes han mest som zen-buddhist, men har også et shin-buddhistisk forfatterskab, hvori han ligestiller zen og shin. Hans artikler om shin-buddhismen blev efter hans død udgivet som Collected Writings on Shin Buddhism (1973).

Hele livet understregede han enheden i mahayana-buddhismen. For eksempel, da han blev bedt af den engelske keramikker, Bermund Leach, om at forklare sin interesse for shin-buddhismen, som en modsætning til zen-meditation, svarede han: "Hvis du tror, at der er en modsætning, er du ikke begyndt at forstå – der er ingen dualisme i buddhismen".

Søren Kierkegaard (1813-55), den store danske filosof, hævdede, at der ingen vej går mellem viden og tro, og at tro er et spring ud på "de 70.000 Favne Vand". Kierkegaard er eksistentialismens vigtigste inspirator.

Det er en vigtig pointe, ikke alene i shin-buddhismen, men i alle former for mahayana-buddhisme, at frelsen er universel. Der er ikke noget væsen, som lyset ikke skinner på. Alle kan opnå oplysning. Med dette som udgangspunkt appellerer Shinran til os, for at vi skal søge tilflugt i det sande lys som er Amitabha.

Men hvorledes skal vi søge tilflugt gennem tro på Amidas frelsende kraft? At opnå denne tro er ikke så let som man skulle tro, og som det påstås af shin-buddhistiske lærere. Der skal en stærk anstrengelse til at få den. Derfor kan det til syvende og sidst være ligeså svært, som de anstrengelser egen-kraft sekterne¹ kræver.

At opnå denne tro svarer til omvendelse hos de kristne. Ifølge Shinrans egen forklaring bør oplevelsen være pludselig, *ocho*, som han benævnte den. *Ocho* betyder at "springe på tværs" og det kan stilles i modsætning til zen-buddhismens "fremadrettede spring". Både zen og shin tilhører det, som kaldes de "pludselige gennembruds skoler". Fremskridtet, som opnås i forståelse af sandheden, er ikke gradvist, sker ikke trin for trin som indenfor logikken, men er et spring over en afgrund. Du kommer til slutningen på rejsen, du stopper op og er i vildrede med, hvorledes der skal ske yderligere fremskridt, da der foran dig er en gabende afgrund. Zen springer lige ud, men shin springer på tværs. Zens linje antyder sammenhængende udstrækning, og det er ifølge shin ikke noget rigtigt spring i ordets sande betydning. Hvad der fuldføres i shin er virkelig uden sammenhæng, hvilket beviser at handlingen udgår fra anden-kraften, som er Amida.

Dette kan sammenlignes med det som den kristne filosof, Søren Kierkegaard, kalder "springet" og "øjeblikket". I sine *Philosophiske Smuler*² skriver han: "Og nu Øieblikket. Et saadant Øieblik er af en egen Natur. Det er vel kort og timeligt som Øieblikket er det, forbigaaende som Øieblikket er det, forbigangent, som Øieblikket er det, i det næste Øieblik, og dog er det Afgjørende, og dog er det fyldt af det Evige. Et saadant Øieblik maa dog have et særligt Navn; lad os kalde det: Tidens Fylde." Shin ville kalde det troens fylde.

Yderligere skriver Kierkegaard: "Religiøs tro kan ikke nås gennem approximeringer³ af sandheden og sandsynligheden, men kun ved et spring."⁴

(D.T. Suzuki: *Collected Writings on Shin Buddhism* (Shinshu Otaniha, Kyoto, 1973), s. 117, her oversat og kommenteret i Esben Andreasen: *Shin-buddhismen – en folkelig japansk religion* Gyldendal 1994: 37-38.)

¹ Hermed menes zen-buddhismen, og andre retninger, som lægger størst vægt på menneskets egen formåen

² Kierkegaards værk fra 1844, her citeret fra udgave v. Niels Thulstrup (C.A. Reitzel, 1990, s. 16).

³ Tilnærmelser

⁴ Citatet kan ikke verificeres, men er en omskrivning af Kierkegaards tanker af Walter Lowrie *Kierkegaard* (New York 1962 (oprindelig 1938)), vol. 2, s. 316.